

ли то е било просто крѣпость на римски гарнизонъ, числящъ се къмъ главния градъ Кабиле, или пъкъ тепърва направено римско заселище.

Тия два въпроса, струва ми се, не могатъ да се зададатъ алтернативно, защото тѣ не се изключватъ, а обратно, за дадения случай, първиятъ обуславя втория, т. е. най-възможното е, че отъ гарнизонно помѣщение, тая крѣпость се обърнала по-послѣ на заселище.

Отъ миналото на редица западни крѣпости, па и на тия край Дунава, като Бѣлградъ, Видинъ, *Novae* (до Свищовъ) и т. н., се вижда, че бѣдащето имъ, като укрѣпени градове прѣзъ по-къснитѣ години на римския тукъ периодъ, почива върху основитѣ на бивши гарнизонни кули и крѣпости. Развалинитѣ Хисарлъкъ при Сливенъ сж неоспорими слѣди на римско гарнизонно помѣщение. Стратегическото мѣстоположение на Сливенъ, бидейки всрѣдъ проходи, близо до важната римска станция Кабиле, а при това на пѣтя отъ нея за *Nicopolis ad Haemum*, е играело видна роль при окончателното сломяване на тракитѣ и при прѣдпазването на юго-източна Бѣлгария отъ очаквани и неочаквани заддунавски тукъ нашествия. Постояннитѣ легионни войски, квартирующи въ самата крѣпость, въ мирно врѣме сж излизали и вѣнъ отъ нея на лагеръ или *castrum*. Мѣстото на такъвъ *castrum* се е избирало отъ воененъ трибунъ или по-послѣ отъ самия *praefectus castrorum* (Mincescu за *Novae*, Псп. VII, стр. 475). Въ юго-източна Бѣлгария ще се срѣщатъ по-нататкъ редица заселища които носятъ имена *castro* или *castrum*, и слѣдователно направени по тукъ разглеждания начинъ. Това ще се види най-вече отъ орографната номенклатура на арабския географъ Идриза за XII-я вѣкъ.

Особно отъ врѣмето на императора Траянъ, съ позволяването на войницитѣ да държатъ при себе си женитѣ и дѣцата си, тия лагери сж се обръщали на осѣдли — *castra stativa* — зародишъ и срѣдища на по-късни заселища. Като вземемъ и прѣдъ видъ гения на Римъ да колонизира и романизира побѣденитѣ туземци, планомѣрно дѣйствуване къмъ зараждането на такива заселища върху бивши лагери на римски легиони, за насъ горѣизложеното става все по-ясно и по-убѣдително. Войницитѣ, незавърнали се по роднитѣ си